

Drie op één rij

Agterberg renoveert drie BVO-velden en misschien wel vier

De toplaag in kwestie: Fibreturf met Axis. Aan de Fibreturf wordt slechts 2 gewichtspromille polypropyleenvezel toegevoegd, maar het is meteen zichtbaar in het mengsel. De polypropyleenvezel is niet uv-stabiel en zal, als het in het licht komt, meteen afgebroken worden.

De laatste jaren komen BVO-velden niet alleen positief in het nieuws. Dit vakblad stelde in de lente-uitgave dat velden in de eredivisie en de Jupiler League ondanks stevige budgetten vaak onder de maat scoren. Als het aan Kees Haaksman en Gert van Veller van aannemersbedrijf Agterberg ligt, gaat dat allemaal veranderen, in ieder geval voor de velden die zij zelf mogen renoveren of in onderhoud krijgen. En alleen in 2011 zijn er dat al drie en mogelijk zelfs vier: Vitesse, Feyenoord, PSV en als alles een beetje meezit, zelfs onze nieuwbakken kampioen van Nederland.

Auteur: Hein van Iersel

Agterberg is als sportveldaannemer niet echt *high profile*, maar in het BVO-wereldje is het een gevestigde naam. Zeker nadat het in 1993 en daarna in 1995 de hoofdvelden van respectievelijk FC Utrecht en PSV mocht renoveren. Vooral het PSV-veld kende een dramatische aanleiding. Door een overmaat aan regen moest de derby Nederland-Belgie worden afgelast. Het PSV-management besloot daarop: "Alles, maar dit nooit meer" en gunde de opdracht én het daaruit volgende onderhoud aan Agterberg. De oplossing van Agterberg lag in een wetra-achtige constructie met toepassing van Fibreturf. Fibreturf is een product dat in werking enigszins vergelijkbaar is met Desso Grassmaster. De extra stabiliteit van de toplaag wordt echter niet bepaald door kunstgrasvezels die in de toplaag geprikt zijn, maar door 3 tot 4 cm lange stukjes propyleenvezel die door de toplaag gemixt zijn. Fibreturf is als concept ontwikkeld door het Engelse bedrijf Fibre Sand International en wordt in Nederland exclusief door Agterberg op de markt gebracht.

Voetbal is daarbij één van de markten. Het Fibreturf-concept wordt ook voor paardenbodems en evenemententerreinen gebruikt.

**Er zal een nieuwe generatie
groundsmen en fieldmanagers
opstaan, die echt passie
heeft voor het vak**

Fibreturf

Sinds Agterberg in het begin van de jaren 90 Fibreturf voor het eerst toepaste, is het nodige veranderd. We spreken over de hoogtijdagen van de wetra-constructies. Daarom werd Fibreturf aanvankelijk ook in wetra-constructies toegepast. Door de tijd veranderde deze aanpak en werd de toplaag minder grof. In de beginjaren een M50-cijfer van 300 mu naar anno 2011 een M50-cijfer van 220 mu.

Een tweede belangrijk verschil met de oorspronkelijke constructie is het toevoegen van Axis. Axis is een zogenaamde diatomeeënaarde. En ook van dit product heeft Agterberg een exclusief contract. Diatomeeënaarde is gemaakt van gefossiliseerde skeletjes van zoetwaterkreeftjes die vele tienduizenden jaren geleden in dikke lagen zijn neergeslagen op de bodems van meren. Deze zoetwaterkreeftjes worden in Amerika opgegraven en vervolgens gebakken. Hierdoor ontstaat een materiaal, dat in werking vergelijkbaar is met zeoliet, met dat verschil dat het - aldus Haaksman en Van Veller - niet vergaat in de bodem en na jaren nog dezelfde bufferende werking zou hebben. Een kilo materiaal zou in staat zijn om één tot anderhalve liter water te bufferen. Negentig procent van het gebufferde water zou dan binnen de vochtspanning vallen en dus makkelijk bereikbaar zijn voor de grasplant. Nadeel is wel dat Axis duur is, ongeveer €1,80 per kilo. Zeoliet is goedkoper, maar zou minder bufferen en als compensatie zou meer gebruikt moeten worden.

In een hoog tempo legt een team medewerkers van Hendriks Graszoden op maandag 6 juni een nieuwe mat op het hoofdveld van Vitesse. Kees Haaksman: "Bij de schrale toplaag die wij gebruiken, zijn we voor onze matten aangewezen op Hendriks, omdat dit de enige graszodenteler in Nederland is die op basis van de DIN-norm kweekt. Andere Nederlandse kwekers kweken met een rijkere toplaag, maar die komt niet goed overeen met onze toplaag."

Niet ieder type zeoliet zou daarnaast absoluut stabiel zijn in de bodem.

Een kilo materiaal zou in staat zijn om één tot anderhalve liter water te bufferen

Vitesse

Ik spreek met Haaksman en Van Veller in het Vitesse-stadion. We mogen van algemeen directeur Paul van der Kraan zelfs zitting nemen in de bestuurskamer van Vitesse. Het interview is een dag nadat PSV een lening van 48 miljoen heeft losgepeuterd bij de gemeente en hoewel geen gespreksonderwerp, komt het gesprek automatisch op de verhouding BVO en geld. Haaksman merkt slim-diplomatiek op: "Voetbal is de belangrijkste bijzaak in het leven." Een belangrijker onderwerp in dit verband is de verhouding tussen fieldmanagement en bestuur. Haaksman ziet een nieuwe generatie groundsman en fieldmanagers opstaan die echt passie hebben voor

Gert van Veller: "De kwaliteitslat voor natuurgras is de laatste tien jaar sterk omhooggegaan."

Kees Haaksman: "BVO's onderhandelen doorgaans keihard en ook bij Vitesse hebben we hard moeten vechten voor de opdracht. Wel heerste er vanaf het begin een sfeer van samen dingen voor elkaar krijgen."

hun vak en ook de lef hebben om tegen het bestuur in te gaan. De logisch volgende vraag is dan natuurlijk wat eigenlijk het succes en de kwaliteit van het veld bepaalt: de fieldmanager, de constructie of de groeilampen? Haaksman zegt het wat pesterig: "De rozenteler uit Aalsmeer heeft onmiskenbaar natuurgras voor stadions opnieuw op de kaart gezet, maar om nu te zeggen dat het PSV-stadionveld door SGL

wordt onderhouden en vervolgens maar een of twee keer per jaar langs te komen is te veel eer voor jezelf en creëert ook irritatie bij bestuur en fieldmanagement van de club." Gert van Veller: "Uiteindelijk is de man op de club die van dag tot dag bepaalt wat gedaan moet worden, de belangrijkste succesfactor." Haaksman: "Klopt, maar een stadionveld zonder SGL zal nooit boven de zeven scoren. Een veld

heeft extra licht nodig om in de winterperiode te kunnen herstellen." Ook bij Vitesse zal waarschijnlijk gebruikgemaakt gaan worden van SGL-groeilampen. Haaksman: "Door de uitschuifbare bak is de noodzaak minder, maar ik verwacht wel

De rozenteler uit Aalsmeer heeft natuurgras voor stadions op de kaart gezet, maar om te zeggen dat je het PSV-veld onderhoudt en maar één of twee keer per jaar langs te komen is te veel eer

dat het Vitesse-bestuur hiervoor gaat kiezen." 1-2-3

Agterberg heeft dit voorjaar en zomer een druk BVO-programma. Op 23 mei werd gestart met het Vitesse-veld, gevolgd door PSV en de Kuip in juni en juli. Normaal bestaat een renovatie uit het affrezen van de toplaag en gras inzaaien of bezoden. In stadions wordt natuurlijk altijd voor herbezoden gekozen vanwege de korte zomerstop en de moeilijke groeiomstandigheden. Voor Vitesse specifiek gaat het om een toplaag van 12 cm Fibreturf (zand, polypropyleenvezels en turf) en Axis. In totaal gaat er 2 kg fibre per 1000 kg toplaag en 16.000 kg Axis per voetbalveld in. Een belangrijk deel van de kwaliteit van de toplaag wordt bepaald door het precies mengen van de verschillende ingrediënten. Normaal gebeurt dit on-site. Agterberg doet dit anders en heeft hiervoor een aparte installatie op de hoofdvestiging staan, waar in een mengstraat van dertig meter de ingrediënten worden gemixt. Boven op de toplaag van 12 cm worden uiteindelijk 3 cm dikke zoden gelegd. Niet alleen de renovatie wordt voor Vitesse verzorgd. Uiteindelijk krijgt Agterberg voor een periode van drie jaar ook het onderhoud.